

11.5.2. HRİSTİYANLIK Özet

Hristiyanlık, Kudüs bölgesinde ortaya çıkan ve günümüzde yaşayan ilahi kökenli dinlerden biridir. Dinin kurucu peygamberi sayılan Hz. İsa Yahudi kültürünün hâkim olduğu bir ortamda dünyaya geldi. Hz. İsa'nın doğumu sonradan miladi takvimin başlangıcı olarak kabul edilmiştir. Hristiyan Yunanca Hristos'tan, İsa'ya bağlanan, onun yolundan giden anlamına gelmektedir. Mesihi Hristiyanlar İsa'nın, Yahudi dini metinlerinde anlatılan beklenen Mesih olduğuna inanırlar. İsevi Hz. İsa'ya bağlı olan kimse demektir.

Nasranî Hz. İsa'nın doğduğu Nâsıra kasabasına nispetle

Tarihçe

Hristiyanlık, M.S. 1. yüzyılda Roma İmparatorluğu'nun hâkimiyeti altındaki Kudüs bölgesinde ortaya çıkmıştır. Bölgede birçok Yahudi mezhebi vardı. Ayrıca Roma ve Yunan kültürleri de etkiliydi. Hz. İsa, bozulan Musa şeriatını tekrar canlandırmaya çalışmış, Yahudi din adamları ise beklenen mesihin Hz. İsa olmadığını iddia ederek ona karşı düşmanca hareket etmişlerdir. Yahudi din adamlarının bu tutumu Roma İmparatorluğu'nun Hz. İsa'yı çarmıha germesine neden olmuştur. Hristiyanlar, Hz. İsa'nın çarmıh olayından sonra dirildiğine, havarilerine görüldüğüne ve onları kendi öğ-

11. SINIF 5. ÜNİTE
YAHUDİLİK VE HRİSTİYANLIK

retlerini yaymak üzere görevlendirdiğine inanırlar. MS 313 yılından itibaren

Roma'nın baskılarını sonlandırmasıyla Hristiyanlık hızla yayılmaya başlamıştır. İnanç birlikteliğini sağlamak için Hristiyan din adamları, 325 yılında İznik konsilinde bir araya gelmişlerdir. Bu konsilde Pavlus'un görüşleri benimsenmiş ve Hz. İsa'nın tanrı olduğu fikri kabul edilmiştir. 381 yılında yapılan İstanbul konsilinde bazı merkezlerdeki kiliselerin de otoritesi tanınmış ve Kutsal Ruh'un tanrı olduğu kabul edilmiştir.

Pavlus, günümüz Hristiyanlığının kurucusu sayılır. Ruhbanlığın kuralları da onun tarafından belirlenmiştir. 380 yılında Roma devleti Hristiyanlığı resmî din olarak kabul etmiştir. Böylece Roma ve Bizans, Hristiyanlığın en etkin merkezleri hâline gelmiştir.

Hristiyanların kutsal kitabına Kitab-ı Mukaddes denilmektedir. Eski Ahit'te Yahudilerin, Yeni Ahitte ise Hristiyanların kutsal metinleri yer almaktadır. Hristiyan kutsal metinleri, Hz. İsa'dan sonra yazılmıştır. Bunlar, vahiy değildir

İnançlar

Hristiyanlığın inanç esasları, bu dinin kutsal kitaplarında açık ve net bir şekilde belirtilmiş değildir. Bu yüzden Hristiyan mezhepleri arasında görüş ayrılıkları söz konusudur. Hristiyan inanç ve doktrinleri Kitab-ı Mukaddes öncesi havari inançlarına, bu inançların belirlediği kutsal yazılara, Pavlus tarafından kaleme alınan ve İnciller'den önce Hristiyanlar arasında yayılan mektuplara ve konsil kararlarına dayanmaktadır.

1. Teslis (üçleme) İnancı:

Bu inanca göre Tanrı'nın kendini açıkladığı üç kimliği vardır: Baba (Peder), Oğul ve Kutsal Ruh (Ruhül- Kudüs). Hristiyan inancında teslisin üç unsuru da Tanrı kabul edilir. Hristiyanlara göre teslis, akılla değil ancak imanla anlaşılabilir.

2. Mesih İnancı:

Hristiyanlığa göre İsa yalnızca tanrı değil aynı zamanda Mesih'tir. Hristiyanlara göre Tanrı, İsa Mesih olarak yeryüzüne inmiştir. O, İsa Mesih'in bedeninde insan olmuş, insanlar arasında yaşamış ve onlara mesajını vermiş, kendisini tanıtır ve açıklamıştır.

3. Asli Günah İnancı:

Hız. Adem ve Havva'nın cennette işlediği günah nedeniyle dünyaya gelen her insan günahkâr olarak doğar. Hız. İsa, tüm insanlık için işlenen günahların kefarecini ödemek üzere kendi canını feda etmiştir

Ritüeller- Ayinler

Haftalık ritüeller Pazar günü sabah ve akşam yapılır. Bu ritüellerde Kitab-ı Mukaddes'ten bölümler okunur, dualar edilir ve ilahiler söylenir. Hristiyanlar için haftalık ritüel günlük ritüellerden çok önemlidir. Bunun nedeni, Hız. İsa'nın öldükten sonra bugünde dirildiğine olan inançtır. Ruhban Sınıfı ve Din Adamları Hristiyanlıkta din adamları halktan ayrı bir sınıftır. Dinî ayinleri yöneten din adamları papaz ya da rahip olarak adlandırılır. Bunun yanı sıra kilise ve manastırlarda münzevi bir şekilde yaşayan din bilginleri vardır. Bunlara da keşiş denir. Zamanla gelişen kilise hiyerarşisinde en başta yönetici ve denetleyici konumundaki piskoposlar, onun altında ayini yürüten kıdemli din görevlisi durumundaki presbiterler yahut kıdemli papazlar en altta ise hizmetçi konumundaki diakonlar veya papaz yardımcılarını yer alır. Katolik din adamları evlenemezken diğerleri evlenebilirler. Katolik mezhebinde en büyük dini lider Papa olarak adlandırılır ve Vatikan devletinin başkanıdır.

Ortodoks mezhebinde ise Kudüs, Antakya, İstanbul gibi kurucu kiliselerin Patrikleri liderlik yapmaktadır

Mezhepler

MS 4. yüzyılda Roma İmparatorluğu'nun resmi din olarak Hristiyanlığı kabul etmesi, Hristiyanlığın yayılmasını hızlandırmıştır. 11. yüzyıla gelindiğinde Hristiyanlar Doğu (Ortodoks) ve Batı (Katolik) şeklinde iki gruba ayrılmıştır. 16. yüzyılda ise Batı Kilisesi'ndeki reform hareketleri Protestanlığın doğuşuna yol açmıştır. Katolikler: Hristiyanlıkta en kalabalık ve tarihî açıdan en eski bu grubun merkezi Vatikan'dır. Katolikler, görüşlerini Hz. İsa'nın vekili kabul ettikleri Petrus'a dayandırır. Katolik inancına göre yanılmaz bir otoriteye sahip olan papa, Hz. İsa'nın vekili ve Petrus'un varisidir.

Ortodokslar: Katolik kilisesinin üstünlüğü ve papanın yanılmazlığı gibi bazı konularda yaşanan siyasi ve dinî ihtilaflar sonucunda Katoliklikten ayrılan bir gruptur. Bağımsız kiliseler hâlinde varlığını devam ettiren Ortodoksluğun başında patrik yer alır. Protestanlar: 16. yüzyılda Martin Luther tarafından başlatılan reform hareketleri sonucunda ortaya çıkmıştır. Katolik kilisesinin günahları bağışlamasına, bunu malî bir kaynak hâline getirmesine ve Vatikan'ın kutsal kitap

Evanjelistler

Günümüzde mezhepler dışında Hristiyanlıktaki reform hareketleri sırasında Avrupa'da ortaya çıkan, Amerika'ya yayılan oluşumlardan biri de "evanjelik akımlar"dır. 19. yüzyıldan itibaren bir araya gelerek ittifak kurmuşlardır. Amerika'daki evanjelik akımlar, İncil'in öğretilerini yaymakla birlikte Amerikalılık bilincini de yaymaya çalışırlar.munu kendi tasarrufunda tutmasına

İtiraz

eder.

YENİ NESİL EFSANEM SERİSİ

YENİ NESİL AKILLI DEFTERLERİMİZ

YENİ NESİL SORU BANKALARIMIZ

Sipariş Tel:

0 555 153 08 74 - 0 505 979 88 88

Sadece Din Dersi...

DDY YAYINLARI